

Životopis Maria Sepiho

Od odboráře k zastánci evropského sociálního modelu

Kořeny evropské kariéry: „mladí federalisté“ ...

Můj život se protnul s Výborem na počátku 60. let, kdy jsem se začal věnovat evropským tématům a díky zkušenostem z evropského federalistického hnutí (mezi takzvanými „mladými federalisty“), v jehož rámci jsem zastával funkci tajemníka římské sekce, mi téma sociální Evropy přirostlo k srdci.

Od roku 1966 jsem pracoval jako vědecký pracovník v institutu pro mezinárodní vztahy IAI (Istituto affari internazionali), kde jsem se zabýval sociální a odborovou politikou v Evropě, a tak jsem měl v letech 1969 až 1974 jakožto odborník na vztahy se Středomořím možnost spolupracovat s Výborem a poznat ho.

Osud tomu chtěl, že mou první prací v tomto institutu, který v té době vedl Altiero Spinelli, byla recenze pojednání o úloze Hospodářského a sociálního výboru.

V 70. a 80. letech jsem jako odborář působil v Mezinárodní konfederaci svobodných odborů, a to nejdříve jako odborník na mezinárodní politiku a posléze jako tajemník italské federace pracovníků ve strojírenství FIM (Federazione italiana metalmeccanici), v níž jsem byl odpovědný za průmyslovou a kolektivní politiku.

Během těchto let jsem se velmi intenzivně zabýval významem leteckého a automobilového průmyslu a byl jsem mezi těmi, kteří přiměli odbory podepsat v roce 1984 dohodu s firmou FIAT, jež ukončila vleklou krizi zapříčiněnou boji v 80. letech.

Díky této dohodě se do podniku mohli vrátit propuštění pracovníci. Byla mimořádným úspěchem z hlediska kolektivního vyjednávání právě v době, kdy museli zaměstnanci svádět boje o práva a o sociální pokrok nejen v Itálii, ale v celé Evropě.

Stěžejní myšlenka odborářské činnosti: sociální rozvoj.

Od této doby jsem se v rámci všech funkcí, které jsem v odborech zastával, snažil neustále řídit hlavní zásadou: úsilím o určitou myšlenku sociálního rozvoje.

V tom tkví rovněž jeden z důvodů existence Hospodářského a sociálního výboru, jemuž v roce 1958 vdechla život Římská smlouva a od samého počátku mu přičkla klíčovou odpovědnost za uskutečňování evropského sociálního modelu.

Myšlenka podpory sociálního rozvoje inspirovala moji další činnost i v oblasti mezinárodní spolupráce, když jsem na počátku 90. let vstoupil do vedení odborové organizace ISCOS (Istituto Sindacale per la cooperazione allo sviluppo).

Díky této práci jsem se začal zabývat různými projekty s rozvojovými zeměmi. Spolupracoval jsem s italskými i evropskými partnerskými institucemi a vztahy s třetími zeměmi jsem rozvíjel v duchu společného rozvoje občanské společnosti, od severu po jih.

Vzdělávání, přechod k odborné profesi, která umožňuje rozvoj osobnosti, podpora spolupráce mezi různými sociálními skupinami z různých hospodářských odvětví, úsilí o výkon svobodného členství v odborech – to bylo hlavní pole mé činnosti v oblasti spolupráce se zeměmi jako Mosambik, Mali, Chile a Brazílie.

Zejména v případě Brazílie jsem se aktivně podílel na boji proti diktátorskému režimu nynějšího prezidenta Luly, vyvíjel jsem velmi různorodou činnost v oblasti vzdělávání na odborářské škole založené v Belo Horizonte, kde se nacházela pobočka Fiatu.

Navíc mě trvalé členství v evropských odborářských organizacích, jako je např. federace pracovníků ve strojírenství FEM (Federazione europea metalmeccanici), s sebou přinášelo jednak neustálé uskutečňování hlavní evropské myšlenky a jednak podporování účasti národních odborářů v evropském hnutí, a tak jsem pomáhal překonávat ideologické rozdíly a překážky v zájmu svornosti Evropy.

V Hospodářském a sociálním výboru ...

Členem Výboru jsem se stal v roce 1995 a v roce 2002 jsem byl zvolen předsedou skupiny Zaměstnanci (Skupina II).

Ve Výboru jsem věnoval hodně energie prohlubování ekonomických tématik a otázek evropské hospodářské a sociální politiky.

Z nejvýznamnějších stanovisek, jichž jsem byl zpravodajem, bych chtěl vyzdvihnout stanovisko z vlastní iniciativy z roku 2002 o institucionálních trendech, strukturách a mechanismech na mezinárodních kapitálových trzích.

Mezi další témata mých stanovisek patřila politika hospodářské soutěže, evropská průmyslová politika, Lisabonská strategie a měnová unie (v rámci tohoto tématu byl členem studijní skupiny, která připravila stanovisko Výboru o HMU a průmyslových vztazích).

Letos se mi dostalo cti završit všechny své zkušenosti předsednictvím Výboru na příští dva roky.

Priority svého předsednictví jsem již popsal shora a závěrem mi dovoluji, abych je shrnul do dvou klíčových institucionálních cílů, na něž se budeme muset zaměřit, chceme-li Výboru poskytnout perspektivu skutečně zaměřenou na budoucnost: nová Lisabonská strategie pro rok 2010 a stvrzení nové evropské smlouvy stanovující větší práva a větší účast.

Věřím, že jsem alespoň částečně objasnil, jak s mojí minulostí souvisí záměry mého předsednictví pro období 2008-2010.

Při uskutečňování těchto záměrů bych však chtěl vycházet z minulosti Výboru, a proto se budu snažit spojit obě dráhy tak, abychom stimulovali, inovovali a budovali.

V okamžiku, kdy opouštím úlohu „pěšáka“, kterou jsem zastával po celou dobu svého institucionálního života, abych přijal celkovou odpovědnost, jsem si vědom obtíží spojených s tímto přechodem, nicméně dobré vztahy, které mám ke členům všech skupin Výboru, mi dodávají odvahu.

Kontakt na předsedu Maria Sepiho:

E-mail: mario.sepi@eesc.europa.eu

Tel: +32 25469297

Fax: +32 25469752

CS

QE-30-08-709-CS-C

Evropský hospodářský a sociální výbor

Práva a solidarita jako usměrňující faktory globalizace

PŘESEDNA MARIO SEPI 2008-2010

Moto funkčního období Maria Sepiho:

Práva a solidarita jako usměrňující faktory globalizace

Solidarita jakožto sdílení společného projektu ...

Pojem solidarita se často používá jen v souvislosti s emocemi, individuálními či kolektivními, avšak v každém případě je solidarita spojována s vůlí, jednostranností, arbitrárností.

Heslo mého předsednictví Práva a solidarita jako usměrňující faktory globalizace se však váže k jinému pojetí solidarity, totiž k tomu, které se ustálilo v evropských dějinách. Mám tím na mysli solidaritu jakožto vzájemnost a sdílení, jako ohled na druhé a aktivní spoluúčast.

Toto pojetí se neslučuje s určitými tradičními pojmy obecné slovní zásoby, například s rozlišováním mezi dárcovskými zeměmi a rozvojovými zeměmi při mezinárodní spolupráci, ale také s dobročinností či „soucitným konzervatismem“.

Solidarita neznamená dávat a brát, ani soucítit či litovat, neznamená rozhodovat a skromně očekávat, nýbrž účastnit se společného projektu vycházející z nerovných podmínek.

... zakotvená v právech ...

Toto pojetí dostalo v průběhu staletí jasnou podobu ve státních organizacích, v právních výdobytcích, v pozitivním právu. Ze spontánní dobročinnosti mocných se stalo právo prostých lidí. V těchto posledních staletích to znamenalo značný kvalitativní posun v pojetí solidarity, které proniklo do práva, do nástrojů přerozdělování (daňových systémů, kolektivního vyjednávání, sociálního státu), do hledání rovnosti a nakonec se projevilo v evropském sociálním modelu. Ten je skutečně na jedné straně jedním z důvodů existence naší civilizace a na druhé straně táhlem jejího rozvoje.

... a nástroj hospodářské soutěže

Paradoxní je, že toto pojetí solidarity není pouze otázkou kvality, společenskou ideou či hodnotovým systémem naší civilizace: solidarita je také nástrojem hospodářské soutěže na zvládnání výzev globalizace.

Takto chápaná solidarita je s to přimět ekonomiku nabrat kurs směrem k vývoji zaměřenému na kvalitu, zvýšit celkovou úroveň hospodářských a sociálních procesů, poskytnout společnosti stabilitu a zamezit sociálním a ekologickým katastrofám, k nimž by došlo, kdyby hospodářská soutěž spočívala výhradně ve snižování nákladů a ve společenských střetech.

Solidární přístup není v rozporu s globalizací.

Globalizace je v plném proudu, solidarita je soubor opatření a cílů, které umožňují zužitkovat potenciál hospodářského a sociálního rozvoje, tj. rozkvět civilizace a rovnost na celém světě.

Předseda Mario Sepi: 2008-2010

Stručný obsah programu

Po prvních padesáti letech existence Výboru ...

To, že toto předsednictví začíná v roce padesátého výročí založení Evropského hospodářského a sociálního výboru, klade na mé funkční období dvojitý požadavek: využít historický potenciál Výboru a zároveň ho nasměrovat do budoucna.

Padesátileté výročí EHSV navíc spadá do Evropského roku mezikulturního dialogu.

Výbor musí v této souvislosti plnit velmi důležitou úlohu: jakožto hlas občanské společnosti v sobě může nechat sladit a rozeznít sociální a kulturní rozdíly.

Musí být institucí, v níž různí aktéři občanské společnosti navrhnou řešení, k nimž dospěli v souladu s poradní funkcí vůči evropským institucím se zákonodárnou a výkonnou mocí.

Upírajíce zrak do budoucnosti EHSV po roce 2008 musíme usilovat o rozvoj onoho velkého potenciálu, který v něm dřímá, což je:

- podpora změn v našich společnostech;
- upevnění ochrany evropského sociálního modelu.

Zhodnotit důsledky politik pro naše společnosti

Jak stručně vyjadřuje mé heslo, jde mi při budoucí činnosti Výboru o solidaritu a práva.

Přestože dva roky nejsou nijak dlouhá doba, je to ideální období na upevnění určitých závazků a zanechání stopy, která povede do budoucnosti a k pevnějšímu postavení Výboru mezi ostatními institucemi Společenství obecně.

Má-li v hlase Výboru zaznívat názor společnosti, musí mezi hlavní cíle patřit podpora posouzení skutečného dopadu evropských politik na naše společnosti.

K tomu je zapotřebí, aby důsledky evropských rozhodnutí byly známy velmi rychle.

Výbor má díky svým členům a jejich příslušným organizacím k dispozici vynikající síť, která umožňuje posoudit dopad směrnic a důsledky evropských politik přímo v konkrétním místě. Tímto směrem se musí ubírat naše úsilí.

Jen tak bude Výbor moci vykonávat svoji podpůrnou funkci vůči evropským institucím a jejich rozhodnutím a bude také s to zodpovědět v různých národních a organizačních souvislostech následující otázky: Jaké důsledky mělo toto rozhodnutí pro různé společenské skupiny? Jaký dopad mělo na vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli? A na sociální a společenský pokrok v jednotlivých zemích?

Tři velké priority

V Lisabonské smlouvě je řada článků, které posilují **participativní demokracii**.

Je v prvé řadě na Výboru, aby prozkoumal cestu k účinnému uplatňování těchto článků: jednak utužováním svého postavení při konzultacích, jednak plným využíváním zákonodárné iniciativy občanů a konečně konkrétním začleňováním konzultací a informování občanské společnosti do sekundárního práva.

Hluboké průrvy, které se vinou naší společností, a zpřetřhané sociální vazby mezi zaměstnavateli, odbory a vládami si žádají obnovení kvality hospodářských struktur.

Druhou prioritou je tedy **Lisabonská strategie**.

Tato strategie je základním projektem: spolupráce s ostatními institucemi na řešení otázek modernizace, znalostní společnosti, globální hospodářské soutěže, výzkumu, práv občanů obecně a práv zaměstnanců je klíčem ke snahám o obnovu našich společností.

Teď je ta správná chvíle k předkládání nových návrhů institucím, členským státům, sociálním partnerům a dalším organizacím, které jsou s Výborem v kontaktu.

Cílem těchto nových návrhů musí být především obnova produktivních struktur evropské společnosti. K jejímu uskutečnění je však nutné lépe zakotvit a chránit práva i životní podmínky.

Z toho plyne třetí priorita – **práva** a evropský sociální model.

Od boje o vstup Listiny základních práv Evropské unie v platnost po úsilí o potvrzení jejího konkrétního provádění na všech úrovních.

Nový „sociální pakt“, jehož výrazem jsou právě Listina základních práv a ustanovení Lisabonské smlouvy, musí získat konkrétní politickou podobu. V prvé řadě je třeba aktualizovat sociální agendu. K tomuto požadavku po sociální jasnosti patří upřesnění pracovníprávních předpisů a určení vztahu mezi evropskými a vnitrostátními opatřeními (i smluvními), což je nezbytné i z toho důvodu, aby byly evropským občanům vráceny právní a sociální jistoty.

Vyslat jasné poselství: význam komunikace

Výbor musí současně vypracovat účinnou strategii interní a externí komunikace, neboť institucionální komunikace moderního Evropského hospodářského a sociálního výboru se musí vyznačovat včasností, účinností a politickým obsahem.

Projednávání aktuálních politických otázek musí být prioritou Výboru.

Zásadní význam při tom má takzvaný „faktor skutečnosti“, čili komunikace, která se očividně velmi důsledně a včas věnuje tématům, jenž hýbají institucionální diskusí.

Při externí komunikaci je třeba se zaměřit na strategii, která bude provázána s činností ostatních evropských institucí, neboť se tak zintenzivní spolupráce a zvýší význam Výboru při výkonu jeho práv.